

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezső-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Nagyváradiaiak a városok temesvári kongresszusán

Vasárnap délelőtt nyitják meg a városok polgármestereinek kongresszusát Temesváron, amelyen a közigazgatási reform körül tárgyalásra. Nagyvárad város képviselőjében dr Bucico Koriolán polgármester és dr Mangra Demeter főügyész vesznek részt a kongresszuson.

Berthelot tábornok temesi birtokán

Bukarest, szeptember 18. Berthelot francia tábornok e hó 21-én Temesvárra érkezik. Onnan Hunyadmegyében lévő birtokára utazik, amelyet tudvalevően a román állam ajándékozott a francia tábornoknak. Berthelot tábornok ellátogat Bukarestbe is. (Rador.)

MAI ZÜRICH NYITÁSA

BERLIN	0000003
NEWYORK	566
LONDON	2570
PÁRIS	3270
MILANO	248250
PRÁGA	1685
BUDAPEST	00310
BUKAREST	25250
BÉCS	0007958

NAGYVÁRADAI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	140
MÁRKA	—
OSZTRÁK KORONA	328
CSEH KORONA	655
FRANCIA FRANK	1300
SVAJCI FRANK	3865
DOLLÁR	219
LIRA	980
PONT STERLING	1000

Itelet egy irredenta pörben

Bukarest, szeptember 18. A konstancai hadbíróság tegnap hirdette ki ítéletét a dobrudzsai bolgár irredenta pörben. Hetvenkét vádlott közül tizen életfogytiglani, három ötévi, tizenötöt három évi, másik tizenötöt egy évi kényszermunkára ítélték. A fővádlottat, Russow tanitót, akinek vallomása az egész vád felépült, felmentették. (Rador.)

Megállapította a Népszövetség a görög elégtétel programját

— Budapesti tud. cenz. táv. —

Genfből jelentik: A Népszövetség a görög-olasz konfliktussal kapcsolatban a következő határozatot hozza a hatalmak tudomására:

A Népszövetség elítéli az olasz tisztek meggyilkolását, de elítéli Olaszországnak azt az eljárását is, hogy Korfu szigetét bombáztatta és ártatlan emberek életét kioltotta.

A görög kormányt értesítették a formáról, ahogyan az elégtételadás le fog folyni. A görög flotta tisztelgani fog az olasz, angol és francia zászló előtt, szeptember 19-én. A tisztelgés a következő

képpen fog lefolyni: Phaleronban a görög flotta huszonegy ágyulövessel üdvözli a nemzetközi hajóraj élén haladó olasz hajódivíziót, majd ugyanígy a később elhaladó angol és francia hajókat.

Ugyanakkor az athéni kath. templomokban gyásztiszteltetés lesz, a meggyilkolt olasz tisztek lelkiüdvéért, a görög kormány tagjainak jelenlétében. Félórát valamennyi hajózászló félárbocon lesz. Ezután a szövetségesek hajói viszonyozzák az üdvözlést, majd a görög hajóraj tisztelg a meggyilkoltak koporsóját vivő hajó előtt.

A középiskolai diákok nem kötelesek egyenruhát viselni

Bukarest, szeptember 18. A közoktatásiügyi miniszter körrendeletben hatályon kívül helyezte a középiskolai diákok kötelező egyenruha viseléséről szóló korábbi rendeletét. Az egyenruha viselése nem kötelező.

A kultuszminiszternek ezt a rendeletét a ma reggeli bukaresti lapok igen elismerő hangon

kommentálják. A most középiskolákba kerülő diákok szülei a jelen gazdasági viszonyok között nem egy könnyen teremthetik elő az új felruházás költségeit.

A rendeletnek különben Nagyváradon is feltűnően sulvos jelelőseége van és bizony sok nagyvárad szülő gondolja enyhül e hírnék nyomán.

Új offenzívát kezd Marokkóban a spanyol kormány

— Az Estilap eredeti távirata. —

Négynapos multra tekinthet vissza a győzelmes spanyol forradalom és máris felfedezhetők azok a tünetek, amik minden — ha csak átmenetileg is — győztes revolúció jellemzi. Így aztán nem is tulságosan feltűnő, hogy éppen a liberális párt, amelynek uralmát a katonai államcsíny elseperte —

siet a direktoriumhoz az esküt letenni és támogatását felajánlani a tábornokok kormányának.

Míg az ancien regime ily szépen behódol (gondoljunk csak 1918 novemberére), addig másfelől máris az elégedetlenkedés hangja morajlik. Ambiciózus tábornokok, akik résztvettek a forradalom előkészítésében, de akiket a direktoriumból kihagytak, egyesületek és szervezetek

zúgolódnak az új katonai kormány ellen.

mert az államcsíny megkérdezésük nélkül történt. A forradalmak lélektana újabb bizonyító adatokkal bővül most is, mint 1919 elején.

Csodálatos, sőt mondhatni kedélyes Alfonz király állásfoglalása.

lása. Mint madridi távirat jelenti a király a parlament (cortez) mindkét házát feloszlatta, az alkotmány több cikkelyét függesztette és a direktoriumot törvényesítette. Ő az állam!

Primo de Rivera tábornok — miniszterelnök, helyesebben a direktorium feje, külföldi lapok előtt kijelentette, hogy a cortez feloszlátása után

következik annak tisztázása: ki felelős a marokkói eseményekért.

De azt is megmondja a tábornok, hogy

Marokkóban haladéktalanul új offenzívát kezd.

Ezért kellett hát forradalmat csinálnia!

Károlyi Mihály gróf Londonba érkezett

Károlyi Mihály gróf, aki tudvalevően a legutóbbi időkig a dalmáciai Raguzában lakott, most hosszabb tartózkodásra Londonba érkezett. Károlyi Mihály gróf utazásának okairól és ott tartózkodásának céljairól eddig semmi közelebbi sem szivárogt ki.

Forradalom Palesztinában

— Bud. tud. cenz. táv. —

Londoni hírek szerint Palesztinának a Jordán folyón túli részein forradalmi mozgalom tört ki. Két arab törzs megtámadta az angol csapatok táborát. A törzsek vereséget szenvedve visszavonultak.

HIREK

Az Estilap szenzációja

Stubel Mária bécsi táncosnő emlékezéseit a világra buidosott Orth Jánosról

holnap kezd közölni a Nagyvárad Estilap.

Az utóbbi évek legszenzációsabb olvasmányai!

* **Minisztercseré a Bratiano-kormányban.** Bukarestből jelentik: A lapok újból a kormányban előálló személyi változásokról írnak. Hir szerint a tegnapi minisztertanácson is foglalkoztak az ügyvel s nincs kizárva, hogy a minisztercseré még e hét folyamán megtörténik. (Rador.)

* **A pénteki munkaszünet.** Pénteken a román kisasszony napján általános vasárnapi munkaszünet lesz. Az összes üzemek és üzletek bezárandók, s ez kivétel nélkül vonatkozik mindenkire. Akik a rendelkezést nem tartják be, azok ellen a legszigorubb eljárás indul.

* **Nagy robbanás Galacban.** Galacból jelentik, hogy az itteni Vezuvuccában egy petroleum raktár felrobbant, több ház elhamvadt a gyár telepén és az utcában. A kár jelentékeny. (Rador.)

* **Egy pesti versenyistállótulajdonos súlyos balesete.** Bécsből jelentik: Freudenában ma reggel a versenylovak reggeli munkája közben súlyos baleset érte Föld Aurél magyar versenyistállótulajdonost. Amint lovait nézte, az egyik úgy megrugta, hogy Föld Aurél végigterült a földön és eszméletét veszítette. Mentők szállították haza és az orvosi vizsgálat megállapította, hogy bordatöréssel kívül súlyos belső vérzése van.

* **Elhalasztott hangverseny.** Andreacunak, a bukaresti opera ismert baritonistájának koncertje, amelyet folyó hó 8-ára terveztek a Kereskedelmi Csarnokban, közbejött akadályok miatt halasztást szenved és csak vasárnap e hó 23-án délelőtt 11 órakor a színházban tartják matiné keretében. A hangversenynek külön érdekessége, hogy a művészt Barabás Erzsike, az ismert kiváló zongoraművész fogja kísélni. 8-ára vett jegyek érvényesek a színházi hangversenyre, s a hangverseny előtt a színházi pénztár kicseréli azokat.

* **Halálozás.** Horváth Klára f. hó 16-án életének 2-ik évében elhunyt, temetése f. hó 18-án délelőtt 11 órakor ment végbe a Vitéz-ucca 21. számú gyászházától. — Balogh János f. hó 17-én életének 52-ik évében elhunyt, temetése f. hó 19-én délután 3 órakor lesz megtartva Veres Balázs-ucca 17. számú gyászházától. Germán Károly utóda Kegyelet temetkezési intézete Sas-passage.

Jön Roland de Jassy az ezerarcu ember

* Itt vannak Bécsből a legszebb, legelegánsabb fehér és színes filc-kalapok a „RITA” kalap-szalomban (Teleky-utca 24.) Bórkalap 150 lei.

* **Egy leány rejtélyes halála a pesti városligetben.** Bud. tud. Tegnap délelőtt egy órakor értesítették a mentőket, hogy a városligeti tóból egy 16—17 év körüli fiatal leány holttestét húzták ki. Dél-táiban ugyanis a városligeti tó egy részét lecsapolták és ezen a részen az Állatkert közelében, ott ahol a tó csatornája húzódik, egy fiatal leánynak meglehetősen friss holttestére akadtak. A mentők kivomultak a helyszínére és megállapították, hogy a holttest néhány napja van a vízben, valószínűnek látszik, hogy öngyilkossági szándékkal ugrott a tóba, mert ezen a részen a víz állása meglehetősen mély. Nincs kizárva azonban, hogy valamilyen szerencsétlenség áldozata lett. A tavon való csónakozásának azonban semmiképpen nem lehetett áldozata, mert akkor a csónakvállalat emberei tudtak volna az eltűnésről. A holttesten külső sérülmi nyomok nincsenek és így a rendőri bizottság véleménye szerint nem valószínű, hogy erőszakos, tönk halt meg. A vizsgálatot a rendőrség tovább folytatja.

* **El-e Orth János? Vagy ott nyugszik a Déli-Jegestenger mélyén?**

Megfelel rá Stubel Mária páratlanul érdekfeszítő memoárijára, amelyet holnaptól kezdve folytatásokban közöl a Nagyvárad Estilap.

* **Beiratások a kereskedő-tanonciskolába.** A beiratások f. hó 18. 19. 20 és 21-én d. u. 3—5-ig tartatnak meg. Figyelmeztetjük a tanonctartó főnök urakat, hogy a késedelmzők ellen az eljárást megindítjuk. Az igazgatóság.

* **Orvosi hír.** Dr. M. Geist Re né orvosnő nőgyógyász specialista hazaérkezett s rendeléseit újra megkezdte Pável-ucca 7. Rendel. d. u. 3—5 között.

* **Dr. Nagy Mihály ügyvédi irodáját** Budapest. Rákóczi-ut 36. szám alatt újból megnyitotta.

* **Atlantide,** az idény legnagyobb sláger-filmje ma. kedden az első rész az Apolló moziban és az Atlantic nyári moziban. Előadások kezdete az Apollóban 5. 7 és 9, az Atlanticban 9 órakor.

* **„A hóhér pallosa” — Dorian Filmszínház.** A filmművészet egyik leghatalmasabb slágere látható a Dorian-Filmszínházban. Erna Morena, Eva Mav. Augen Klöpfer, Huszár Károly, Friedrich Kühne, Ferdinánd Alten, Magnus Stifter játszanak a remek darabban. Ezenkívül sok ezer statisztista vesz részt a nagy-szerű tömegelőjátékban. A 7-hosszú felvonásból álló darab ma. kedden látható utoljára a Dorian Filmszínházban.

* **Minden operett, opera, dal, tánc, kuplé, előadási és szalon darab** gyakorlatok minden hangszerre csak a Hegedüs hírlapiroda zenemű osztályában.

* **Ne féljen az időjárás változásaitól.** Hűléstől, hurutól megóvja testét, ha állandóan Brázay sóborszeszt használ. Mindenütt kapható.

* **Beethoven, Chopin, Mozart, Haydn, Chementi, Weber, Schubert, Schumann, Bach és minden más zeneszerző műveit** megveheti a Hegedüs hírlapiroda zenemű osztályában.

Jön Roland de Jassy az ezerarcu ember

* **Meghalt a hajdani 37-esek parancsnoka.** Lausch Károly nyugalmazott ezredes hosszas szenvedés után tegnap délután meghalt. Nagyváradon mindenki ismerte a 37-ik gyalogezred volt délceg parancsnokát. Az összeomlás után teljes visszavonultságban itt élte le napjait. Halálát mélyen sujtott özvegye és leánya Énekes Agoston honvéd százados, a háború egyik első hősi halottjának felesége, továbbá előkelő rokonsága gyászolja. Temetése holnap délelőtt lesz.

* **Jóváhagyta a prefektus az állatvásárpénztár létesítését.** — Bucico polgármester közli: Tudomására hozom az érdekelt közönségnek, hogy Prefektus ur f. hó 4-én 54—923 sz. rendeletével jóváhagyta az állatvásárpénztár Rt. létesítése tárgyában f. évi július hó 27-én hozott tanácsi véghatározatot, valamint az annak alapján f. évi augusztus hó 6-án kötött szerződést. Erről a város közönségét azzal értesitem, hogy jelen határozat ellen a mai naptól számított 15 nap alatt, Prefektus urhoz címzett és a város tanácsánál benyújtandó felelkezéssel elhetnek.

* **Cipészek gyűlése.** Felhívtnak mind azon cipész iparosok, kik munkásaikkal március hó folyamán szerződést kötöttek, hogy folyó hó 18-án azaz kedden este fél 7 órakor az ipartestület helyiségében okvetlenül és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

* **Ipari iskolai növendékek pályázatai.** Nagyvárad város polgármesteri hivatala pályázatot hirdet a Mihály herceg-alapítvány rendelkezései értelmében és a városi tanács 16498—923 számú határozata alapján a fenti alapítvány folyó évben kiosztásra kerülő 4500 lei kamatára. Pályázhatnak azon szegény ifjak, kik nagyvárad illetőséggel bírnak, akik felső ipariskolát vagy ipari szakiskolát látogattak és megfelelő előhaladásukat az iskola igazgatósága által kiállított bizonylattal tudják igazolni. Pályázhatnak kivételesen azok is, akik az ösztöndíj elnyerése után ohajtanak ipari iskolai tanulmányokat folytatni, amennyiben előző tanulmányikat és jó magaviseletüket igazolni tudják garanciaképpen a jövőre. A pályázatok sorsa felett a városi tanács fog határozni a tekintetben, hogy fenti összeget egy vagy több pályázónak fogja odaítélni, esetleg a pályázati eredménytelensége esetén a kamatok felett az idén nem fog rendelkezni. A pályázathoz becsatolandó a kérvényen kívül születési, erkölcsi, szegénységi és iskolai bizonyítvány. A pályázati határidő 1923 évi október hó 1. A pályázatok benyújthatók a polgármesteri hivatalnál.

* **Darvas harisnyái a legjobbak.**

* **MINDEN KOTTÁT** megkap a Hegedüs hírlapiroda zenemű osztályában.

Lendvay István „izgat a hitfelekezetek ellen”

— Budapesti tudósítónk távirata —

Az ugynevezett faivédő csoport Szegeden nagygyűlést rendezett, amelyen Lendvay István nemzetgyűlési képviselő a zsidókérdésről beszélt. Hogy mit mondhatott Lendvay, az sejtethető abból, hogy Szalay szegedi rendőrfőkapitány és Bottka rendőrfőtanácsos megállapították, hogy Lendvay beszéde alkalmas arra, hogy egyrészt az állam másrészt a hitfelekezetek ellen izgasson; — ezért a rendőrsztek jelentést tesznek felettes hatóságuknak.

* **Czerny—Chován, Bertini—Chován, Chován iskola, Thomán gyakorlatok, Bach—Szendy Hohmann—Bloch, Bloch iskola és minden más iskola kotta nagy raktára kizáróan a Hegedüs hírlapiroda zenemű osztályában.**

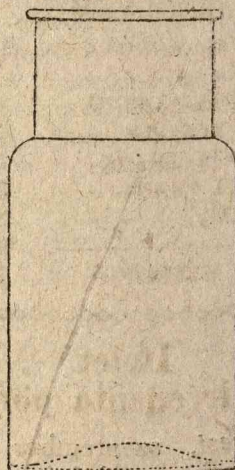
A totalizátor meglepetései a váradilóversenyen

Az ötös rosiori ezred szombati és vasárnapi versenyén az egyes versenyszámok eredménye és a totalizátor érdekes meglepetéssel szolgáltak. Legizgalmasabb volt a harmadik futam, ahol a favorit az egyik gátnál elbukott és egy kevésbé esélyes ló győzött. Ennél nyolcszoros pénzt fizetett a totalizátor. Az első futamban 20-ra 56-ot, a második futamban 20-ra 140-et, 100-ra 700 leit fizetett a totalizátor. A negyedik futamban 20-ra 70 — 100-ra 350 leit.

Hir szerint a futtatást valamelyik vasárnap megismétlik.

NYILTÉR

Házilasszonyok!

Ajánlunk befőttes és uborkás üvegeket minden formában és nagyságban, ízes és paradicsomos üvegeket, háztartási cikkeket, porcellán árukat, kivételes olcsó árakban. Telefon 372

Komlós Testvérek
Oradea-Mare(Nagyvárad)
N. Jorga (Zöldfa)-utca 13

Budapesti lapnak nyilatkozott Averescu tábornok

Mit mond Magyarország és Románia viszonyáról

Amióta Erdély román impérium alá került, az első eset, hogy budapesti újság elküldte munkatársát Romániába, hogy nyilatkozzon a román közélet kiváló alakjait. Az Esti Kurír című most létesült politikai napilap, amely egyszerűen a legelőkelőbb magyar sajtóorgánuma, má nőtte ki magát és Rassay Károlynak a nagyszerű magyar politikai vezérnek a szócsöve, — az új magyar külpolitika irányát az utódállamok felé orientálja. Ezt a nem eléggé becsülhető törekvést Averescu tábornok, volt román miniszterelnök megvalósításával kezdi. Egy oldalon keresztül foglalkozik a néppárt vezérével, sőt arcképét is közli. A bennünket is közelről érdeklő riport érdekesebb részleteit itt adjuk:

A magyar közélet egyre megújuló panasza, hogy a külpolitikai problémákra, a velünk szomszédos, vagy közelünkben levő új államalakulatok belső állapotára s elsősorban Magyarországhoz való viszonyuk megismerésére kevés súlyt vetünk. Az Esti Kurír célja, hogy a gazdasági egymásrautaltságból szükségképpen következő megértés után a magyarságról is egyengesse.

Averescu tábornokot, a néppárt vezérét turn-szeverin villájában kerestem föl. A generális, aki éveket töltött ebben a dunaparti városban mint hadiszálláparancsnok, itt tartózkodik legszívesebben. Ismeri a lakosság apraja-nagyja — a város diszpolgárává is megválasztották — s a gyerekek is messziről meg tudják mutatni a szelíd domboldalon levő pirostetőjű, emeletes villát, amelyben Averescu lakik.

Ahogy szembeülnék egymással, nem arra gondolok, hogy a múlt rezsüm miniszterelnöke, régi politikus, a nagy háború egyik hadvezére várja kérdéseimet, hanem, hogy mint budapesti magyar újságíró beszélök azzal az államférfiával, akinek országa még mindig feszülő idejékel figyel Magyarországra kilaikulóan lévő históriáját.

Magyarország és Románia viszonya

— Milyennek látja tábornok ur Románia és Magyarország egymáshoz való viszonyát?

— Románia — feleli a tábornok — ha maga helyzetét okos judiciummal itéli meg, semmiképpen sem viselkedhetik ellenséges érzülettel Magyarországgal szemben. Egyszerűen nem tudok racionális okot arra, hogy ellenségek legyünk. Tovább megyek. Románlának egyenesen érdeke, hogy Magyarország gazdasági és politikai egyensúlya, nyugalma helyrejöjjön. Közvetlen szomszédok vagyunk: az első motívum. A második, hogy románlának magyar lakossága is van s tudjuk, hogy ha Magyarországon bajok vannak, mindennek megvan nálunk is a természetes reakciója; viszont, ha odaát békesség van, nálunk is csöndesebb kedélyek. Románlának — mondom — érdeke az, ha Magyarországon kiegyensúlyozott atmoszférára uralkodik politikai gazdasági vonatkozásban.

Nem szabad fajit és felekezeti különbséget tenni

— Ami a magyar kisebbség és általában a minoritások kérdését illeti, pártom szempontja az — s ezt kormányajutásom általánosan deklarálva is leszögeztem — hogy a politikai életben nem lehet,

nem szabad különbséget tenni Románia egyenjogú polgárai között faj, felekezet vagy politikai meggyőződés szempontjából. Ezt az egyenlőséget, a jogoknak tökéletes azonosságát nem azért valótlanom és vallom is, mert a békeszerződés pontjai kötelezően kimondják, hanem, mert ezt az elvet s ennek korrekt alkalmazását az ország érdekében valónak ismerem.

A romániai magyarság

— Mi a véleménye a romániai magyarság helyzetéről, szerepéről az új államalakulásban?

— A vezetésem alatt álló néppárt éppen azért, mert egyetemes, országos szempontokat követ, ellene van minden olyan pártalakulásnak, amelynek nincsen meg a talaja minden rétegében, hanem csak patikuláris érdekeket követ. Mihelyt egy politikai párt osztályérdekekért harcol, vagy az ország egyes terület-részeinek szempontjait teszi meg existenciális alapként, véleményem szerint csak ártalmas lehet az országos érdekeknek. Elitélem tehát a parasztpárt programját, mely az osztályharcból indul ki, vagy az olyan pártokét, amelyek egyes ország-

részek regionális jelentőségét hangsúlyozzák az egyetemes, összefoglaló szempontok helyett.

A magyar párt

— Milyen mindezek után a néppárt viszonya a magyar politikai párthoz?

— Programom alapján, melyet főbb vonásaiban elmondtam, folyó megbeszélések közöttünk és a magyar párt között. A magyar párt helyzetét, munkakörét a néppárton belül úgy koncipiálom, hogy a magyarság megkapja a maga organizációját, szervezkedési szabadságát a párton belül, viszont, ha képviselőik mondjuk a parlamentben a tribünről felszólalnak, ezt mint a néppárt tagjai tekintem.

Az antiszemita

— Politikai áramlatokról szólván, mi a felfogása tábornok urnak a romániai antiszemita mozgalomról?

A válasz — azt hiszem — önként adódik mindabból, amit eddig elmondtam. Felfogásom fölülemelkedik minden olyan kérdésen, amely korlátokat állít Románia polgárai közé. Az antiszemita mustt épp oly kevésbé fogadom el, mint

a filozofizmust. Hogy a mozgalmat mi érte meg? Egy bizonyos sajtópropaganda-e, vagy a zsidóság külön csoportosulása — előttről vitázni épp olyan meddő dolog volna, mint azon disputálni, mi volt előbb, a tyúk-e, vagy a tojás? Mivel Románia erőfelfejtését, fejlődését, megizmosodásának lehetőségét én csak a nagy egység szemívegén át látom, az ilyen kérdéseket, mint problémákat nem ismerem. A néppárt lapja, az Indreptarea, nem hoz antiszemita irányú cikkeket, amint hogy fölöslegesnek tartja azt is, hogy külön zsidóérdekekért szálljon síkra.

Magyar — román közleledés

— Gondolja-e tábornok ur, hogy ha kormányra jutna, Magyarország a maga erősen fejlett iparával résztvehetne-e Románia talpraállításában?

— Igen, azt hiszem, főleg a nehéziparnak jutna megfelelő szerep, amint hogy az az érzésem, hogy a politikai téren való közleledésnek is eljöhét még az ideje. Tudom, hogy Erdély részéről nehézségek vannak, de ezt is meg kell érteni. Tudom méltányolni a magyarság fájdalmát azok után, amelyek érték s azt hiszem, hogy azok a vexatúrák, amelyek miatt panaszkodnak, talán nem is annyira a politikából, hanem a helyi tulkapásokból származnak.

— Én hiszek — mondotta — az idő gyógyító hatásában...

A milliárdos bankjegy

Megjelenik a világ legnagyobb papirpénze — Az ellenértéke négyezer lei

A valutáris eltolódások megvalósítják a soha nem képzelt lehetőségeket. A nagy számok el-kábitják már a józan ítélőképeséget. Ime a legfrissebb csodája a német pénz csödjének: piacra dobja a világ legnagyobb bankjegyét. Most jelenik meg — mint berlini tudósítónk táviratozza — az egymilliárd márkás bankjegy. A hihetetlen summát reprezentáló papir pénznek mindössze négyezer lei az ellenértéke.

Alig néhány hete, hogy Né-

metországban forgalomba hozták az 50 millió márkás bankjegyet. A márka zuhanása következtében ez már ugvszólván aprópénzzé vált. Most azután jó értesülés szerint éppen ma forgalomba hozzák az 500 millió márkás bankjegyet a következő hét folyamán pedig megjelenik az egymilliárdos bankjegy. A birodalmi kormány, hogy az aprópénzhiányon segítsen, megengedte a nagy vállalatoknak, hogy szükségpénzeket adhassanak ki,

de ezeknek a fedezete kell, hogy nagy bankjegyekben ott legyen a vállalat pénztárában. Ilyenformán Németország egyes ipari gócpontjaiban annyiféle szükségpénz cirkulál, ahány nagyüzem van. Ezen a héten már ebben a körben is leleplezték az első visszaélést. Bochum közelében levő „Ruhr és Lippe bányatársulat” két igazgatóját ugyanis letartóztatták, mert fedezet nélkül adták ki a szükségpénzt.

A Habsburg főherceg és a táncosnő szerelme

Él-e Orth János?

A spanyol etikett kínai falával körülbástyázott Habsburg-dinasztia magánélete csupa rejtelem volt a világ számára. A világ csak a lepergett tragédiákat látta: egyes főhercegek öngyilkosságát, mások végzetes bal-esetét, ismét mások szakítását, mindennel, ami őket a hétszáz éves uralkodóházhoz fűzte, de a mozgató erőket, melyek a Habsburg-lelkeket ellenállhatatlanul a vég felé vitték, még seíteni is alig volt szabad. Hosszu ideig tabu volt minden, ami Habsburg-sariak titokzatos pusztulásával kapcsolatban állott. És éppen ezért ki hitt valaha is Rudolf főherceg öngyilkosságában? Máig sem hisznek benne, és mindenfelé hangoztatják, hogy Rudolfot a Habsburg-ház rossz szelleme: a kamarilla tette el láb alól. És hányszor nem hallottuk, hogy János Szalvátor főherceg, aki az Orth János szürke polgári nevét vette fel, bolgár zsidóként a földgömb legkülönbözőbb pontjain bukkan fel? Hiába adták ki évekként ezelőtt legfelső hivatalos helyről a rendeletet a

holtányilváníttásra, ami meg is történt: mégis, mennyivel többen hiszik azt, hogy — amint a holtányilváníttási okirat mondja — élete páriával együtt a Déli Jegestenger mélyén alussza örök álmát...

Orth János élettörténete vala-mennyi Habsburg-főhercegé közül a legszínesebb, legmegindítóbb. Ez a ritka józanelméjű, csupaenergia férfi nem egyszer, szembeszegezi a maga önálló véleményét a Habsburg-ház vezetői elméinek felfogásával. Éppen olyan kérdésben, amiben a Habsburgok cseppet sem értették a tréfát: a hadsereget és azon keresztül Albrecht főherceg hadseregfőparancsnokot kritizálja meglepően bátor éllel János Szalvátor főherceg, maga is magasrangú katonatiszt, aki eképpen vét a szentséges szubordináció ellen. Menesztik és ő polgárrá lesz, dolgozni, harmónikusan élni akar...

Mi az, ami ezt a becsvágyó és nagy tettekre hivatott főherceget kilendíti az ausztriai főhercegek házítörvény előirta pályá-

járól? A szellem, a kutató ész is, amely nem szereti bebörtönözni magát. De ennél még hatalmasabb motívuma a főherceg elszánt lépésének az örök, a legküzdhetetlen emberi érzés, a szerelem, amely nagyratörő terveit összezsugorítja, de őt magát mégis boldoggá teszi, hogy azután fiatal életét vége felé siettesse.

Orth János mindkét életét: a főhercegit és a polgárit — egy csodaszép szerelmi idill teszi számunkra különösképpen szimpatikus. Egy híres szép bécsi táncosnőnél: Stubel Millinél keresett János Szalvátor főherceg a szinte verre husra menő családi harcok után felelést és Orth János a gemütlich bécsi polgár feleségül vette a táncosnőt, akinek szülei házában drága naiv kispolgári kedvteléseinek élhetett a bíborban született főherceg.

Stubel Milli, mint Orth János, névelte halálát férjével a tengeren, de legidősebb nővére: Stubel Mária most is Bécsben, abban a házban, ahová valaha a főherceg

buját-baját feledni járt. A memoárok megnyilvánulásának ebben a korszakában Stubel Mária is megszólal: elmondja mindazt, ami bámulatosan friss emlékeztében a főherceg közelében töltött évekről megmaradt. Soha nem hallott, szenzációs intimitások kerülnek itt elő: a Habsburg-ház legféltettebben őrzött titkos rejtekhelyeibe is bevilágít Stubel Mária emlékeztetének csodálatos pája és amellet Bács aranykorát eleveníti meg: laza erkölcsű főhercegek, könnyen szerethető főhercegnők, álnok politikusok, hatalmi öriöngésbe esett katonák, isteni művészek és művésznők és mindenféle paraziták rég létűnt korszakát.

Stubel Mária Emlékiratait a bécsi Kronos Verlag. adta ki németül és pár hónap alatt több mint hatvan kiadást ért el a szenzációs memoár. Angol, francia, olasz, spanyol és valamennyi skandináv nyelvre is lefordították és rekordot értek el vele a kiadási szám terén. A magyar nyelvű közlés jogát egész Romániára, horribilis áldozat árán a Nagyvárad Estilap szerzte meg és holnap szerda délután már kezd is Stubel Mária Emlékiratainak napi folytatólagos közlését. Meghaztunk ezt az áldozatot olvasóink kedvéért, akinek pazar és nemes élvezetül fog szolgálni e megtörtént regény lelki átélése.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Marinka táncosnő, bérleten kívül.

Csütörtök: Tosca, új kiosztásban A bérlet 7. szám.

Péntek: Hazajáró lélek, újdonság harmadszor, B bérlet 8. szám.

Szombat délután: Igóló diákok, új kiosztásban, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Rigoletto, új kiosztásban, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Obsitos, új kiosztásban, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Cigányszerzem, új kiosztásban, bérleten kívül.

Hétfő: Szidike, újdonság először, A bérlet 9. szám.

Kabos Gyula nagy színészi sikere Pesten

Ki ne emlékezne Nagyváradon Kabos Gyulára, a népszerű komikusra, a páratlanul kedves és jóízű színészre. Itt játszott éveken át a váradai színpadon, itt csinált kabarét a Vigadóban, s innen került vissza megint Budapestre. Most sokat hallat magáról Kabos Gyula. Hangos és őszinte sikerei már régen népszerűvé tették a magyar fővárosban, de az a komoly művészi siker, amelyet most ért el, ritka értékű megnyilvánulása a legközmolyabb értékelésnek. A Nagyszalontáról elszármazott Zilahy Lajos, akinek különben most mutatták be Nagyváradon Hazajáró lélek című pompás színművét, új darabbal lép a pesti publi-

kum elé. A Jégcsap című színművét vasárnap mutatta be a Belyárosi színház, s a fiatal író új darabja a tragédia és a komédia örök forrására, a féltékenységre épül. A színjátékot őszinte melegséggel fogadta a publikum. A lapok nagy elragadtatással írnak a bemutató előadás szereplőiről. A Kabos Gyuláról szóló kritika pedig így hangzik:

Egy nagy színész. Eddig úgy irtuk a szereplők végén a „jó voltak” közt: „és Kabos”. Ezentúl írjuk ki a teljes nevét a legelső között, így: Kabos Gyula. Molieri színész! Itt növekedett meg a szemünk előtt s ma már messze kimagasodik társai közül Öserejü komikum tombol benne, a természet minden viharos, termékeny erejével: Pallenberg, de magyar és friss. Minden mozdulata és hangja mögött ott vibrál az élmény és a tehetség: messziről jött ez a színész és nagy értéket hozott magával. Nagy feladatok és nagy sikerek állanak előtte. Az asz szonycsabitással megbízott diákokat játssza, ellenállhatatlanul.

— Traviata. Kedden este Verdi legszebb zenéjü operája, a Traviata kerül színre új betanulásban B) bérletben. Az opera főszerepeit Baranyai Jolán, Gávora, Tihanyi, Feleki, Márkus, Harsányi és Békési éneklék. A zenekart Várad karnagy vezényli.

— A hazajáró lélek. Igen nagy közönség nézte végig a hazajáró léleknek e szenzációsan nagysikerű színműnek a második előadását is. A pénteki előadásra már eddig is igen sok jegyet vittek el elővételben, úgy, hogy a Hazajáró lélek harmadik előadása, mely B) bérletben kerül színre, már teljesen telt ház előtt fog színre kerülni. A szerepeit a Hazajáró lélek színműnek Jósika, Tóth, Kiss Gyula, Harsányi, Pogány, Balassa Bereng és Katona játsszák.

— Tosca és Rigoletto. Csütörtökön A) bérletben Puccini Tosca operája kerül színre Baksayval, Tihanyival és Felekyvel a főszerepben. Szombaton este pedig bérleten kívül Verdi Rigolettó operája lesz a színház műsorán teljesen új betanulásban és részben új kiosztásban. A Rigoletto főszerepeit Baranyai, Gávora, Tihanyi, Márkus, Feleki fogják énekelni. Mindkét operát Hetényi főrendező rendezi és Várad karnagy vezényli.

— Cigányszerzem. Lehár legszebb zenéjü és legnagyobb sikerű operettje hosszabb pihenés után teljesen új kiosztásban kerül vasárnap este színre. Körösházi Ilonát Pintér Böske fogja ezúttal először játszani a színpadon, az operett többi elsőrangú női szerepeit: Zorikát Biczó, Jolánt pedig Zilahy Irén fogják játszani. A férfi szerepeket Borovszky, Kozma, Misoga, Vigh, Madas, Balassa és Galambos játsszák. A Cigányszerzem

vasárnap este bérleten kívül kerül előadásra.

— Szidike. Hétfőn este egy igen érdekes énekes bohóságot mutat be a színház és ez a Szidike, mely Tercsánszky Jenő nagysikerű darabja. A Szidike a budapesti Magyar színháznak volt három hónapon keresztül állandó műsordarabja. Váradon is nagy gonddal készül reá a színház személyzete Hetényi főrendező vezetése mellett. A címszerepet Zilahy Irén fogja játszani, a többi szerepeket pedig Harsányi, Madas, Kis Gyula, Pogány, Béhr Matild, Serr játsszák. A Szidike hétfőn A) bérletben kerül előadásra.

— Marinka táncosnő. E népszerű táncos és igen kedves zenéjü operettnek szerdán lesz a 9-ik előadása, a főszerepeket ezúttal is Biczó, Zilahy, Borovszky, Misoga, Vigh és Balassa játsszák. A Marinka táncosnő szerdán este bérleten kívül lesz a színház műsorán.

Főszerező: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BELA

folytatólagos használatnál
kiváló gyógyhatásu.

Diákegyenruhákat
minden elfogadható árban
kifogástalanul készít

Biró László
Posza (Ur)-utca 24.

**ZENEAKADÉMIAI
KOTTÁK**

Bach—Bartók
Bach—Szendy
Chován iskola
Beyer iskola
Bertini—Chován
Czerny—Szendy
Thomán gyakorlatok
stb stb.

és minden más kotta kapható a
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
zenemű osztályában

Ki felelős a félmillió tojáscesempészésért

A Nagyvárad Estilap egyik múlt heti számában hiteles információk alapján megírtuk, hogy a biharpüspöki vámhivatal, helyesebben a véletlen, nagyszabású és többszázszor lejes tojáscesempészetről rántotta le a leplet. Azt is megírtuk ebben a cikkben, hogy a vagon fát, amelyben a tojást kicsempészni akarták, a Schenker-cég szállította. Információnknak az az egyetlen passzusa — mint most kiderült — tévedésen alapszik. Ugyanis az eredeti fuvarlevélből kitűnik, hogy a kérdéses vagon a kolozsvári Erdélyi Fakereskedelmi R. T. rakta meg és adta fel Weinberger Ferenc. Püspökladány címre. A fuvarlevélben az áll, hogy az elvámolást a Schenker-cég végzi. Tehát nem is szállításról van szó a Schenker-céggel kapcsolatban, mert azt C. F. R. végezte, sőt magát az elvámolás műveletét is a C. F. R. vámirodája látta el. A Schenker-cég szerepe az egész tranzakcióban mindössze az volt, hogy a szabályszerű 51 francia frank vámdíjat, amit Weinberger Ferenc deponált nála, ő fizette le a vámhivatalnál. Egyéb köze a szállítmányhoz a Schenker-cégnek nem volt. A vagonba való berakodásért a feladó, a vámdokumentációért pedig a C. F. R. vámirodája felelős.

Jogában áll Önnek

vásárláskor jó minőségű
árut követelni
Ragaskodjon ahhoz, hogy elpáze
alódi „PALMA” kaucuk sarkot és
kaucuk talpat verjen cipőjére.

Bódis Ferenc

arany, ezüst, óra
és ékszerárú üzlete
Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 1

Nagy választék Olcsó árak

Allandó újdonságok
minden fazonu ezüst
és alpacca ridikülökből
Készít, javít, átallakít, vesz, elad, cserél

FÉRFI KALAPOT

URI DIVAT KÜLÖNLEGESSÉGET
sehol sem lehet olcsóbban
beszerezni, mint

„SPLENDID”-nél

Str. Avram 16 (Kossuth-
lancu 16)
Hungária Cipőgyárral szemben

Egy kétkoronás papirpénz háromszáz korona Uj gyűjtőszenvedély Budapesten

Két nap óta egymásután érkezik a jelentések a pesti főkapitányságra és a kerületi kapitányságokra, hogy a különböző utcákon, sőt a nyílt uccákon nagy csoportba verődnek össze az emberek és kétkoronás papirpénzeket árúsítanak 250—300 koronáért. Több helyütt főként a Keleti pályaudvar előtt és a Kőköci-téren oszlasra kellett szorítani a tömeget, mely a tözszerű üzletkötések izgalmaival vásárolja és adja el a már már forgalomból kiment kétkoronásokat. A rendőri jelentések szerint különösen azokat vásárolják máris áron, melyeken piros csillag van. A rendőrségen az a vélemény alakult ki, hogy újabb gyűjtési szenvedély kitöréséről van szó, amely a különböző nyomasztó kétkoronásokat favorizálja, nincs jogcím tehát üzérkedés, a rendőröknek csak az uccákon kell megakadályoznia, amelyet mostanában a „kétkoronás” támasztanak a forgalomból helyeken.

Tegnap a Garay-téren zuhogó esőben is komoly és lázas izgalommal kínálták egymásnak a kétkoronásokat.

A vásárlók idősebb férfiak, az eladók fiúk, lányok, cselédek. Legnagyobb meglepetésre valóban 350 koronás árforamon is cserélt gazdát egy kétkoronás, amelynek széria száma mellett. Korányi Frigyes aláírása alatt hatágu piros csillag látható.

Még ez sem teljes megkülönböztetés, mert a széria betűi szüntelen változik a csillagos kétkoronás értékelése. Leggyakoribb a 2 b szériájú kétkoronás, melynek napi ára 60—100 korona, de annak állítólag olyan számozású kétkoronások, amelyekért egyenesen adnak 400 koronát is. A Jegyintézet bankiegyesztésében az érdeklődő uiságírók a következő érdekes felvilágosítást adták:

Néhány nap óta egyre több és többen jönnek a Jegyintézetbe kétkoronásokkal, melyek 100—300 koronáért kinnak a utcákra. Tegnap például valóban ostromnak voltunk kitéve. Természetesen mi nem vásárolunk ilyen kétkoronásokat, mert különös értékevel nem bírnak tisztában. Ugy látszik, a gyűjtési szenvedélyről van szó.

A fogadható magyarázata a kétkoronás gyűjtési szenvedélynek a következő:

A piros kétkoronásoknak négy válfaja van rajzuk és számuk szerint. Leglányegyszerű a kibocsátású kétkoronás, amely 6 áru piros csillag látható. Ezzel adják a magas felárakat a kétkoronások össze a különböző nyomasztó kétkoronások, amelyet háromezer koronára értékelnek. Ha egy-egy kétkoronásért adnak is 300 koronát, az ezzel fog-

lalkozók, a 3000 koronás sorozatában még mindig megtalálják számításukat.

Ez a magyarázata tehát a kétkoronás gyűjtési láznak, amely

A nagyváradai orvosok és az adóprés Védelmébe veszi őket az orvosszövetség

Az ügyvédek elkövetkező adójával kapcsolatosan hangot adtunk annak is, hogy az orvosokkal szemben alkalmazott adóprés enyhítése is indokolt volna. Az ügyvédekért a kamara lépett akcióba, de az orvosok — hír szerint — nem jutottak kellő támogatáshoz az adómegállapító bizottság előtt. Erre vonatkozólag ma a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A „Nagyváradai Estilap” többbizben foglalkozott az oradea-marei orvosokra kivetett súlyos jövedelmi adó ügyével. Legutóbb az ügyvédek adójával kapcsolatban elismeréssel írt az ügyvédi kamara akciójáról, mely a pénzügyigazgatóság kérésére osztályokra osztotta be az ügyvédi kart. Az „Orvosszövetség” nevében kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy ezen beosztást már hónapokkal előbb megcsinálta az orvosszövetség is, mely

pillanatnyilag vetekedik az egyre nagyobb arányokat öltő belevéggyűjtési szenvedéllyel is.

Érdekes, hogy Erdélyben rengeteg magyar kétkoronás papirpénz kallódik s bizonyos, hogy a váratlan értékelkedésre sok ezer kétkoronás kerül most elő a régen értéktelennek hitt holmik közül.

egyébként is a legvégsőig exponálta magát minden egyes tagja érdekében s csakis ennek köszönhető, hogy Oradea-Maren nem történtek olyan súlyos adókiivetések, mint például Clujon.

Azon orvosok, kik adójukat igazságtalannak tartják, bizalommal tekinthetnek az adófelbezései bizottság működése elé, hol az orvosszövetség szintén képviselve lesz.

Oradea-Mare, 1923. szept. hó 18-án. Kiváló tisztelettel dr. Popovici Miklós, az Orvosszövetség elnöke. Dr. Costă Romulus, az Orvosszövetség választmányának és az orvosok adókiivető bizottságának tagja.

Az orvosszövetség elnökségét kétségkívül áthatja a kartársi szolidaritás, s bizonyosra vehető, hogy a nagyváradai orvosokkal szemben történt bárminemű igazságtalanság most gyógyuláshoz jut...

A hü feketék...

Poincaré megvédi a gyarmati hadsereg presztizsét

— Az Estilap eredeti távirata —

Dun sur Mesue-ben, a hadisírlék leleplezésén Poincaré még a következőket mondta a német-francia viszonyról:

— Követelnünk kell a teljes jóvátételt és örködnünk kell biztonságunk fenntartásán. Véleményünk az, hogy a mai verebet nem adhatjuk oda a holnap tuzokért. Németország odahaza és más országokban gyártja az ágyukat és repülőgépeket, hogy egy-két év múlva bosszura készzen álljon velünk szemben. Németország vitéz, hü, fekete csapatainkat a világ előtt diszkreditálni igyekszik.

Ha Németország teljesít, lesz módja felvétetni magát a Népszövetségbe, miáltal Franciaország és Németország kölcsönösen a Népszövetséghez tartozva biztosítják egymást minden támadás ellen. Ha Németországot ismét elfogná a katonai készülődés ingeré, a garanciális szerződésnek ráknézve semmiféle gyakorlati értéke nem volna. Kezünkben vannak a zálogok, amelyeket addig ki nem adunk, míg végkielégítést nem nyerünk.

Berlini politikai körökben Poincaré beszéde megütöztetést keltett. Magatartását azzal magyarázzák, hogy erős pozíciót akar teremteni most, amikor küszöbön áll a tárgyalás közte és Baldwin között.

A Berliner Montagspost szerint Poincaré beszéde nem teszi

lehetetlenné a tanácskozás folytatását. Németország — írja a lap — meg kell, hogy várja Poincaré és Baldwin tanácskozásának eredményét és csak azután válaszoljon a beszédre.

Amikor a betörők összevesznek

Hogyan fogták el a Gonda-betörés tetteseit

A nagyváradai államrendőrség bünyügyi osztálya már számos ízben vitt keresztül olyan meglepő gyorsasággal eredményes nyomozást, hogy ma már Erdély szerte előnyösen ismert neve van. Alig negyvennégy órája, hogy a Gonda Testvérek-cég feljelentést tett a rendőrségen, hogy Kolozsvári-uccán lévő gyárukból rengeteg bört és kész cipőt loptak el. A bünyügyi osztály Fodor Béla csoportját bízta meg a nyomozással. A detektívek munkáját érthető módon meglehetősen nehezítette az a körülmény, hogy a betörés helyén áru nyoma nem maradt. A detektívek a legnehezebb feladat előtt állottak, a legmegbízhatóbb módhoz folyamodtak, amely azonban ezuttal teljes sikerrel járt.

Tegnap a kora esti órákban razziazni kezdték a külvárosi kocsmákat és lebujokat arra gondolva, hogy a társaság egyik ilyen lokálban osztja szét a lopott holmikat. Sejtelmük ezuttal nem csalt.

Már éppen végefélét járták a

Hirlik, hogy Stresemann kanecellár a napokban külföldi lap tudósítónk előtt válaszol Poincarénak.

Szenzációként hat egy francia vármegye (departement) főtanácsának állásfoglalása. A megyei főtanács felszólította a kormányt, hogy a legrövidebben igyekezzék Németországgal meg egyezni és a Ruhr-megszállást megszüntetni. A megye prefektusa a szavazás után lemondott.

Éjszakai razzia a külvárosban

A rendőrség tegnap éjjel razziazt tartott a külvárosi zugkocsmákban, ahol a hetivásárok gyanus elemeit fogdosták össze. Tolvajokat, orgazdákat s általában azokat a nem éppen bizalmat keltő urakat és hölgyeket állították elő, akik a hozzájuk tapadt bizalmatlanságot még önmaguk igazolásával sem tudták eloszlatni. Természetesen sok csirkefogó került a rendőrség fogdáiba, mint az ilyenkor előrelátható is. A vásári tolvajcigányoknak egy egész családfáját fogták el. Öregapástól, dedunokástól együtt. Ezek főleg lólopásból és a sátrak fosztogatásából tartották fenn büszke fajúkat.

Töporodott, öreg emberke pislog a díszes kompánia szélén.

— Van szerencsém Ádám ur — üdvözli nevetve a rendőrtiszt, — mikor a kihallgatásnál az örege kerül a sor.

— Nekem van szerencsém — sipog Ádám ur. Mit csinálnék én most a télen lakás nélkül...

— No, tetszik látni, szól felénk fordulva a rendőrtiszt — az az öreg csavargó téli mire mindig elfogatja magát, hogy lakása legyen. Ádám Györgynek hívják és mit gondol hány éves? Ötven. Husz év óta lopásból él. Legalább százszor volt már előállítva.

bűzös zugszállókat, amikor a Hazám-kávéházból éktelen zajra, hangos civakodásra lettek figyelmesek.

A detektívek benvitottak a gyéren világított terembe, ahol az egyik asztal körül, amelyen üres boros flaskók sorakoztak, három jómadár vitatkozott. Ugy látszik nem tudtak meg egyezni. Régi ismerősei a rendőrségnek.

Fel a kezekkel! Mordult rájuk Fodor Béla. A hirhedt betörőknek még idejük sem volt felucsudni, már bilincsek között találták magukat.

Hova tették a Gonda gyárból elhordott bőröket, fordult feléjük Fodor.

Brinde György a banda feje szólalt meg elsőnek. Mindent bevallunk Fodor ur, csak vigyen el innen bennünket. Fodort nem nagyon kellett biztatni. Néhány perc múlva már az ügyeleti tiszt szobájában volt a három jómadár Brinde György és két társa Brinde János és Janota József.

Csakhamar beismerték min-

dent és egy fél óra múlva már a Fodor-csoport szobáiban volt a vagyont érő rengeteg bőr és finom lábbeli.

Brindét és társait ma délelőtt kísérték át az ügyességhez, ahonnan alig pár hete szabadultak.

HEGEDÜS Hírlapirodába

hol hirdetések után azonnal megfelelő elintéztést talál

Dombornyomású névjegyeket

monogrammos és szöveges levélpapírokat, PECSÉTBÉLYEGEKET, címkéket stb. stb. gyönyörű kivitelben és izlésesen készít

„Sunfield“
dombor-műnyomda
Oradea-Mare, Str.
Vlahuta 29. szám

Papirhulladékot

bármily mennyiségben

VESZ

SONNENFELD A. R.-t.
Szilágyi Dezső-utca 6 sz.

ELADÓ HÁZAK

Szilágyi Dezső-u. Uri-uccán, Szent János-u. Szaniszló-u. Hodossi-u. Bunyitav Liget, Mocsár-u. Páris-u. Gyár-u. Kolozsvári-u. Szmetka-u. Hodosi-u. Berkovits-u. Szöllőtelep, Damjanich-u. és még a város minden részében beköltözhető házak 65 ezer leitől 3 millióig, vannak lakások, üzletek, szállók, földek, birtokok. Ha lakását, házat, földjét, butorozott lakását eladni, kiadni, cserélni akarja forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan azonnal elintézem. Lakásokat 24 órán belül eladok. — Bizományba bármit elfogadok.

WEISZ GIZI közvetítő irodája
Nyomda-utca 4. (Szaniszló-u. sark)

Nadragulya levelet és gyökeret

fenyőborokat, anyarozsot beléndeket, csudafalevelet, csipett ürmet, hársfavirágot és egyéb

gyógynövényeket vesz és mintázott ajánlatokat kér

Schönberger Herman
Prešov, Csehszlovákia

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

OKLEVELES jegyző nősülés céljából barna fess urileány ismeretségét keresi. Leveleket Hegedüs hírlapirodába „27“ jellegére kér. 177

LAKÁS

FIATAL házaspár egy szobás, konyhás lakást keres, csakis háztulajdonosokkal tárgyalok. Cím a Sonnenfeld nyomda portásánál. Ny

EGY szobás lakást keresek vagy egy butorozott szép szobát. Közvetítőt honorálok. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 116

EGY szoba konyha butorral átadó. Kiseb üzletnek is megfelel. Cím Mária királyné (Bémer) tér Rádai újságárus. 174

MAGÁNOS férfi kovártélyt kaphat Avram Janku (Kossuth) ucca 6. souterin Papp Flóriánné. 169

ALKALMAZÁS

MINDENES főzönőt jó bizonyítványokkal keres kis család. Cím a Hegedüs hírlapirodában.

NEVELŐNŐNEK ajánlkozik intelligens magyar leány, 1-2 gyermek mellé. Vidékre is elmegy. Címet Hegedüs hírlapirodába kér. 1000

NÉMET kisasszonyt keresek 9 éves fiamhoz. Címet a Hegedüs hírlapirodába kérek. 11

TAKARITÓNŐT azonnalra keresek garsonlakás takarításához. Jelentkezni a Nagyvárad kiadóhivatalában Károly herceg (Szilágyi Dezső) ucca 6.

SAKÁCSNÓ fiatal felvétetik, szobaleány van. Jelentkezni a Hegedüs hírlapirodában. 151

ÜZLETBE ügyes, románul tudó 14-15 éves leány tanulónak felvétetik. Cím Hegedüs hírlapirodában. 150

MINDENES szakácsné aki minden házi munkát vállal 4 éves kislával azonnalra ajánlkozik. Károly herceg (Szilágyi Dezső) ucca 26. Istvánfiyékánál. 146

JÓL főző szakácsné csakis jó bizonyítvánnyal rendelkező felvétetik Komlós Aladárnál, Szaniszló-ucca 11. 163

SZOBALÁNY azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezés 2-3-ig. Szegő, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 35-b. 162

EGY intelligens zsidónő keres egy előkelő zsidó családnál háztulajdonosi állást. Leveleket „Egyszerű“ jellegére a Hegedüs hírlapirodába kérek. 161

TÖBB évi gyakorlattal bíró pénztárosnő állást keres. Címet a Hegedüs hírlapirodába kérek. 156

GYAKORLOTT manikűröző nők üzletbe elsejére felvétetik. Jelentkezni Markovitsnéknél, Posta (Uri) ucca 38. szám. 171

MOLNÁR kerestetik azonnali belépésre Schwartz Herman, Torna-u. 5. 158

FIATAL fűszerkereskedő segéd felvétetik. Morár, Széles-u. 46. 159

SAKÁCSNÓT keresek, Vulkán József (Nagy Sándor) ucca 17. I. b. 160

JOBB német vagy magyar leányt keresek nyolc éves kislánnal, ki a takarítást vállalja. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 172

EGY kifutó fiút vagy lányt fizetéssel felveszek, Dávidovits, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 8. 170

SZARAZ dadát keresek hét hónapos gyermekhez. Dr Keszler, Szaniszló-ucca I. b. szám. 157

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ egy jó karban levő szolon sürgősen, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra. Megtekinthető csak délután 2-4-ig. 154

2 szobás irodának benedezett helyiség (írógép, telefon, kamara íróasztalokkal) eladó. Értekezni a Hegedüs hírlapirodában. 137

EGY keveset használt sötétkék öltöny magas termetre eladó. Horia (Báthory) ucca 16. ajtó 10. 916

TELJESEN új 18 kötet Pallas lexikon olcsón eladó. Cím Hegedüs hírlapirodában. 900

RAGLÁN TÉLIKABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEK

nagyválasztékban és olcsó árban

SZÉKELY

posztóruházában, Kossuth-u. 5

OLCSÓN eladó rövid zongora. Cím Hegedüs hírlapirodában. 134

METEOR vaskályha kis méretű teljesen új állapotban Jókai-ucca 10. eladó. 173

CEMENTPRÉS, hornyolt cserép készítéséhez kitűnő állapotban 700, acéllappal eladó. Értekezhetni Jókai-ucca 10. szám. 176

BÉCSI zongora, fém szerkezettel, kitűnő állapotban, jutányosan eladó. Alapi-ucca 10. 168

FOGADÓ szoba, modern cseresznye, áll vitrin, tükör és garnitúrából olcsón eladó. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 18. emelet. Megtekinthető délelőtt 11-ig. 167

FEHÉR hálószoba butor jutányosan eladó. Rimanóczy-ucca 12. fszt. 1. 166

ELADÓ egy új fekete férfi őszi felöltő. Lakatos-ucca 11. szám Bárányné. 163

ELADÓ angol szerkezetű zongora antik butorok, porcellánok. Mund, Gerliczy-ucca 4. 164

RAKTÁRNAK vagy műhelynek alkalmas helyiség kiadó. Lakatos-ucca 7. 155

KÜLÖNFÉLÉK

IZR. háztól kosztot keresek ki-hordásra. Seilerné, Sonnenfeld iroda.

GOUVRÉ ES PLISSÉ munkák olcsón és jól készülnek Strada Alexandru (Teleki-utca) No. 22.

TÖBB éve fennálló szabászati és varró szakiskola október 1-én kezdődik meg. Ugyanott angol, francia és gyermek ruhák kiszabását kedvező díj mellett elvállalják. Szabást 6 h.t. alatt lehet megtanulni pesti módszer szerint Schlauch-tér 2. 136

A hét végén Berlinbe utazom, megbízásokat elfogadok. Mózsé, Cuza Voda (Szacsavay) ucca 24. 173

KÖZÉPISKOLAI tanulót ellátásra elvállalok. Cím Hegedüs hírlapirodában. 152

Eladó

Kolozsvári-uccán fűszerüzlet átadható lakás. Négy hold szántó. Egy kis ház szőlővel 65,000. Egy kis ház építési anyaggal 45,000. Jókarban levő ház lakással 100,000. Szőlő két kisebb házsal 85,000. Három és fél hold szántó házzal 130,000. Kettő hold szőlő közeli városhoz szép házzal, pincével 3 szoba konyha átvehető kisebb terméssel 220,000. Négyszobás magánház 300,000 átvehető lakással. Egy a kispiac 600,000. Vitéz-uccán ház. Három és fél hold szőlő, 3 nagy épülettel 500,000. Kettő és fél hold szőlő házzal 260,000. Ház a kispiac közelében, fűszer üzlet rendezve eladó vagy kiadó. Ház 250,000. Egy italmérési joggal 3 szoba lakással, nagy udvarral, istálló átvehető 260,000. Ház szőlőskerttel istállós azonnal átvehető. Nagypiacon nagy vedelmi ház 1,200,000. Egy fűszerüzlet nagy udvarral 650,000. Tizenhárom hold föld Magyarországon cserélhető. Egy ház Velencén. Egy 4 szobás átvehető 80,000. Tizenöt szőlő kisebb-nagybak. Gazdasági gépeket megvételre resek. — Értekezni

Tománénál, Nigesztelep
délután 4-től 7-ig Körös-utca 7 sz.

Minden más sört felülmúl az újradíj világos és dupla malátá

„Bika“ sör
Hőnig Mór és fia
biharmegyei és nagyvárad
tölerakat Telefon 10
Calea Victoriei No 1.

Gyönyörű antic
reneszansz ebédlő

és uriszoba interziás
reter és Vitrin sürgős
eladó leszállított árban

Sternbergnél
Szent László-tör 2. Telefon 13

ASZÓDI

8féle zamatú pörkölt kávé
izre és zamatú utánosztat
Kapható kizárólag Sís-pa
fűszer- és csemege üzletben

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden
ságbán, hencsértakarók, nap
nyok. nálószobák nagy vála
ban. Werthelm kasszák min
nagyságbán, leszállított árban

Beck és Benjám

Strada Cogălniceanu
725 Zsigmond-u. 11. Telefon

Diák egyenlő ruhák

csinos kivitelben
legjutányosabb

Wollák

Str. Cogălniceanu
radi Zsigmond-utca

a Tüzoitólaktanyával szembe

Sonnenfeld Adolf r.-l. Napoca